

2к

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет педагогіки та психології
Кафедра психології та соціальних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

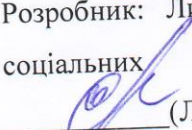
Проректор із науково-педагогічної роботи _____ О.А. Кузнецова

28 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

Ступінь бакалавра
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 053 Психологія
Освітньо-професійна програма Психологія

2020 – 2021 навчальний рік

Розробник: Литвиненко Ірина Сергіївна, доцент кафедри психології та соціальних наук, кандидат психологічних наук, доцент
 (Литвиненко І.С.),

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальних наук

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри (Савенкова І.І.)

Анотація

Навчальна дисципліна «Вікова та педагогічна психологія» спрямована на забезпечення оволодіння студентами цілісним фрагментом соціокультурного досвіду (знання, уміння, норми, цінності) у галузі педагогічної та вікової психології, зокрема: озброєння студентів знаннями психологічних закономірностей розвитку особистості на різних етапах онтогенезу; ознайомлення студентів із знаннями щодо закономірностей та особливостей навчання і виховання, а також здійснення практичної підготовки студентів для роботи з людьми різних вікових категорій.

Ключові слова: вік, період, періодизація, новоутворення, закономірність, розвиток.

Annotation

The discipline "Age and pedagogical psychology" is aimed at providing students with a holistic fragment of socio-cultural experience (knowledge, skills, norms, values) in the field of pedagogical and age psychology, in particular: equipping students with knowledge of psychological patterns of personality development at different stages of ontogenesis; acquainting students with knowledge about the patterns and features of teaching and education, as well as the implementation of practical training of students to work with people of different ages.

Key words: age, period, periodization, neoplasms, regularity, development.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розробка інформаційних буклетів «Періодизація психічного розвитку людини», «Вікові особливості розвитку особистості на різних етапах онтогенезу»	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки:
		2
Загальна кількість годин 180		Семестр
		3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6,5	Ступінь: бакалавра	Лекції
		16
		Практичні, семінарські
		44
		Лабораторні
		-
Самостійна робота		
120		
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		Вид контролю: залік

Мова навчання: українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: лекції – 16, практичні – 44, самостійна робота – 120 (33%-67%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розробка інформаційних буклетів «Періодизація психічного розвитку людини», «Вікові особливості розвитку особистості на різних етапах онтогенезу»	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки:
		2
Загальна кількість годин 180		Семестр
		3
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавра	Лекції
		4
		Практичні, семінарські
		8
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
168		
		Вид контролю: залік

Мова навчання: українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: лекції – 4, практичні – 8, самостійні робота – 168 (6%/94%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: розвиток наукового психологічного мислення студентів; формування у системному вигляді сучасних уявлень про психічний розвиток людини від народження до смерті; формування сталої системи наукових категорій і понять, за допомогою яких у психології описується фактологічне різноманіття проявів психічного життя людини; формування у студентів умінь аналізувати факти дитячого розвитку; розрізняти стратегії, методи й методики дослідження розвитку дитини формування та розвиток у студентів соціально-психологічного мислення, умінь здійснювати психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії «особистість-суспільство», «особистість-соціальна група», «особистість-особистість».

Завдання курсу:

- опанувати фундаментальні теоретичні засади вікової та педагогічної психології;
- сформувані уявлення про місце вікової та педагогічної психології в контексті інших психологічних дисциплін, зв'язку з іншими суміжними дисциплінами;
- ознайомити студентів з основними методами досліджень вікової та педагогічної психології;
- ознайомити студентів із загальнопсихологічними фундаментальними проблемами, вирішуваними вікової та педагогічної психології;
- сформувані практичні навички та вміння при застосуванні діагностичних методик, навчитись інтерпретувати одержані дані відповідно до завдання, скласти висновок на основі одержаних результатів.

Передумови для вивчення дисципліни: загальна психологія, вікова психологія, психологічне консультування, психологія тренінгової роботи.

Навчальна дисципліна складається з 6-и кредитів.

Програмні результати навчання:

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. Фахові:

СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань. Загальні засади вікової психології. Вікова психологія як галузь психологічної науки. Об'єкт, предмет і джерела вікової психології.

Тема 2. Теорії психічного розвитку. Біогенетичні підходи до психічного розвитку. Психоаналітичне тлумачення психічного розвитку. Стадії психосоціального розвитку за Еріксоном. Теорії соціального навчання. Когнітивний підхід до психічного розвитку. Стадії когнітивного розвитку за Піаже. Аналіз базових вітчизняних концепцій психічного розвитку.

Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини. Вітчизняна вікова періодизація психічного розвитку людини. Альтернативні періодизації психічного розвитку людини. Критерії вікової періодизації психічного розвитку людини. Динаміка провідної діяльності в онтогенезі. Динаміка зміни вікових періодів.

Тема 4. Зародження психіки дитини у пренатальному періоді. Зміст стадій пренатального розвитку дитини. Вплив особливостей пренатального розвитку дитини на її психіку. Чинники формування материнської прив'язаності за Захаровим. Критичні періоди пренатального розвитку дитини. Вплив процесу народження на психіку дитини.

Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят. Психологічні особливості фази новонародженості. Фаза новонародженості. Базові безумовні рефлекси новонародженого. Стани новонародженого за Вольф. Комплекс поживлення.

Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку. Соціальна ситуація розвитку переддошкільнят. Вплив фізіологічного розвитку на психіку перед дошкільника. Функції дорослого для психічного розвитку перед дошкільника. Аспекти емансипації переддошкільника щодо дорослого. Динаміка спілкування дитини з ровесниками (перший-третій роки життя). Динаміка провідної діяльності в ранньому віці.

Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят. Соціальна ситуація розвитку дитини дошкільного віку. Форми спілкування дошкільнят з дорослими. Рівні соціальної взаємодії дошкільнят за Партен. Базові психічні суперечності дошкільного періоду. Психологічні наслідки відвідування дошкільням дитячого садку.

Тема 8. Психічний розвиток підлітків. Вплив фізичного та фізіологічного розвитку підлітка на його психіку. Соціальна ситуація розвитку підлітків. Спілкування підлітків з дорослими. Спілкування підлітків з ровесниками. Пізнавальні надбання підліткового віку. Особистісні зміни підлітків.

Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності. Соціальна ситуація розвитку в юнацькому віці. Вплив соматичних змін на психіку юнаків. Позитивні та проблемні аспекти соціального статусу юнаків. Розумовий розвиток юнаків. Формування особистості в юнацькому віці.

Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку. Загальні передумови функціонування психіки в ранній дорослості. Ознаки психологічної зрілості особистості. Когнітивна сфера в ранній дорослості. Побудова родинних взаємин людиною раннього дорослого віку. Розгортання професійного циклу в ранній дорослості. Кризи періоду ранньої дорослості.

Тема 11. Психологія середньої дорослості. Фізичні та когнітивні зміни особистості. Стадії когнітивного розвитку дорослих за Шаїї. Завдання розвитку та гендерні відмінності в середній дорослості. Сімейні взаємини в середньому дорослому віці. Зміни в професійній сфері особистості середнього дорослого віку.

Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку. Старіння як психофізіологічне явище. Фази пізнього дорослого віку за Крайг. Типові фізичні ознаки старіння. Робота

інтелекту в пізньому дорослому віці. Професійні та сімейні зміни в пізній дорослості. Помирання та смерть як психологічні явища.

Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології. Характеристика основних понять психічного розвитку. Вікова періодизація психічного розвитку людини. Структура методів педагогічної психології.

Тема 14. Психологія праці вчителя. Психологічний зміст педагогічної діяльності вчителя. Педагогічні здібності та стилі педагогічної діяльності. Специфіка психологічної праці вчителя.

Тема 15. Психологія виховання. Предмет і завдання психології виховання. Психологічні механізми виховання особистості учня. Психолого-педагогічні прийоми виховання. Методи і прийоми формування досвіду громадської поведінки в учнів.

Тема 16. Психологія навчання. Поняття про навчання та його психологічні механізми. Основні завдання психології навчання. Структура та механізми навчання. Принципи навчання на основі теорії Л.В.Занкова. Типи та види навчання. Чинники ефективності навчання.

Програма навчальної дисципліни:

Кредит 1. Загальні питання вікової психології.

Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань. Загальні засади вікової психології. Вікова психологія як галузь психологічної науки. Об'єкт, предмет і джерела вікової психології.

Тема 2. Теорії психічного розвитку. Біогенетичні підходи до психічного розвитку. Психоаналітичне тлумачення психічного розвитку. Стадії психосоціального розвитку за Еріксоном. Теорії соціального научіння. Когнітивний підхід до психічного розвитку. Стадії когнітивного розвитку за Піаже. Аналіз базових вітчизняних концепцій психічного розвитку.

Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини. Вітчизняна вікова періодизація психічного розвитку людини. Альтернативні періодизації психічного розвитку людини. Критерії вікової періодизації психічного розвитку людини. Динаміка провідної діяльності в онтогенезі. Динаміка зміни вікових періодів.

Кредит 2. Психологія дитинства.

Тема 4. Зародження психіки дитини у пренатальному періоді. Зміст стадій пренатального розвитку дитини. Вплив особливостей пренатального розвитку дитини на її психіку. Чинники формування материнської прив'язаності за Захаровим. Критичні періоди пренатального розвитку дитини. Вплив процесу народження на психіку дитини.

Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят. Психологічні особливості фази новонародженості. Фаза новонародженості. Базові безумовні рефлекси новонародженого. Стани новонародженого за Вольф. Комплекс поживлення.

Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку. Соціальна ситуація розвитку переддошкільнят. Вплив фізіологічного розвитку на психіку перед дошкільника. Функції дорослого для психічного розвитку перед дошкільника. Аспекти емансипації переддошкільника щодо дорослого. Динаміка спілкування дитини з ровесниками (перший-третій роки життя). Динаміка провідної діяльності в ранньому віці.

Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят. Соціальна ситуація розвитку дитини дошкільного віку. Форми спілкування дошкільнят з дорослими. Рівні соціальної взаємодії дошкільнят за Партен. Базові психічні суперечності дошкільного періоду. Психологічні наслідки відвідування дошкільням дитячого садку.

Кредит 3. Психологія дорослішання.

Тема 8. Психічний розвиток підлітків. Вплив фізичного та фізіологічного розвитку підлітка на його психіку. Соціальна ситуація розвитку підлітків. Спілкування підлітків з дорослими. Спілкування підлітків з ровесниками. Пізнавальні надбання підліткового віку. Особистісні зміни підлітків.

Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності. Соціальна ситуація розвитку в юнацькому віці. Вплив соматичних змін на психіку юнаків. Позитивні та проблемні

аспекти соціального статусу юнаків. Розумовий розвиток юнаків. Формування особистості в юнацькому віці.

Кредит 4. Психологія дорослості.

Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку. Загальні передумови функціонування психіки в ранній дорослості. Ознаки психологічної зрілості особистості. Когнітивна сфера в ранній дорослості. Побудова родинних взаємин людиною раннього дорослого віку. Розгортання професійного циклу в ранній дорослості. Кризи періоду ранньої дорослості.

Тема 11. Психологія середньої дорослості. Фізичні та когнітивні зміни особистості. Стадії когнітивного розвитку дорослих за Шайї. Завдання розвитку та гендерні відмінності в середній дорослості. Сімейні взаємини в середньому дорослому віці. Зміни в професійній сфері особистості середнього дорослого віку.

Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку. Старіння як психофізіологічне явище. Фази пізнього дорослого віку за Крайг. Типові фізичні ознаки старіння. Робота інтелекту в пізньому дорослому віці. Професійні та сімейні зміни в пізній дорослості. Помирання та смерть як психологічні явища.

Кредит 5. Педагогічна психологія.

Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології. Характеристика основних понять психічного розвитку. Вікова періодизація психічного розвитку людини. Структура методів педагогічної психології.

Тема 14. Психологія праці вчителя. Психологічний зміст педагогічної діяльності вчителя. Педагогічні здібності та стилі педагогічної діяльності. Специфіка психологічної праці вчителя.

Кредит 6. Психологія виховання та навчання.

Тема 15. Психологія виховання. Предмет і завдання психології виховання. Психологічні механізми виховання особистості учня. Психолого-педагогічні прийоми виховання. Методи і прийоми формування досвіду громадської поведінки в учнів.

Тема 16. Психологія навчання. Поняття про навчання та його психологічні механізми. Основні завдання психології навчання. Структура та механізми навчання. Принципи навчання на основі теорії Л.В.Занкова. Типи та види навчання. Чинники ефективності навчання.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Загальні питання вікової психології.</i>						
Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	12		2			10
Тема 2. Теорії психічного розвитку	10	2	2			6
Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	10		4			6
Усього:	30	2	8			20
<i>Кредит 2. Психологія дитинства.</i>						
Тема 4. Зародження психіки дитини у пренатальному періоді	8		2			6

Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	8	2	2			4
Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	8		4			4
Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	6		2			4
Усього:	30	2	10			18
<i>Кредит 3. Психологія дорослішання.</i>						
Тема 8. Психічний розвиток підлітків	14		4			10
Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	16	2	2			12
Усього:	30	2	6			26
<i>Кредит 4. Психологія дорослості.</i>						
Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	10	2	2			6
Тема 11. Психологія середньої дорослості	8		2			6
Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	12	2	4			6
Усього:	30	4	8			18
<i>Кредит 5. Педагогічна психологія.</i>						
Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	16	2	4			10
Тема 14. Психологія праці вчителя	14	2	2			10
Усього:	30	4	6			20
<i>Кредит 6. Психологія виховання та навчання.</i>						
Тема 15. Психологія виховання	16	2	2			12
Тема 16. Психологія навчання	14		4			10
Усього:	30	2	6			22
Усього годин:	180	16	44			120

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Загальні питання вікової психології.</i>						
Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	10	2				8
Тема 2. Теорії психічного розвитку	10					10
Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	10					10
Усього:	30	2				28
<i>Кредит 2. Психологія дитинства.</i>						
Тема 4. Зародження психіки дитини у ренатальному періоді	10					10
Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	10	2				8
Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	4					4
Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	6					6
Усього:	30	2				28
<i>Кредит 3. Психологія дорослішання.</i>						
Тема 8. Психічний розвиток підлітків	16		2			14

Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	14				14
Усього:	30		2		28
<i>Кредит 4. Психологія дорослості.</i>					
Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	8				8
Тема 11. Психологія середньої дорослості	12		2		10
Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	10				10
Усього:	30		2		28
<i>Кредит 5. Педагогічна психологія.</i>					
Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	16		2		14
Тема 14. Психологія праці вчителя	14				14
Усього:	30		2		28
<i>Кредит 6. Психологія виховання та навчання.</i>					
Тема 15. Психологія виховання	14				14
Тема 16. Психологія навчання	16		2		14
Усього:	30		2		28
Усього годин:	180	4	8		168

**4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання вікової психології.</i>		
1	Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	
2	Тема 2. Теорії психічного розвитку	2
3	Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	
<i>Кредит 2. Психологія дитинства.</i>		
4	Тема 4 Зародження психіки дитини у пренатальному періоді	
5	Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	2
6	Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	
7	Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	
<i>Кредит 3. Психологія дорослішання.</i>		
8	Тема 8. Психічний розвиток підлітків	
9	Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	2
<i>Кредит 4. Психологія дорослості.</i>		
10	Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	2
11	Тема 11. Психологія середньої дорослості	
12	Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	2
<i>Кредит 5. Педагогічна психологія</i>		
13	Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	2
14	Тема 14. Психологія праці вчителя	2
<i>Кредит 6. Психологія виховання та навчання.</i>		
15	Тема 15. Психологія виховання	2
16	Тема 16. Психологія навчання	
	Разом:	16

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання вікової психології.</i>		
1	Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	2
2	Тема 2. Теорії психічного розвитку	
3	Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	
<i>Кредит 2. Психологія дитинства.</i>		
4	Тема 4 Зародження психіки дитини у пренатальному періоді	
5	Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	2
6	Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	
7	Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	
<i>Кредит 3. Психологія дорослішання.</i>		
8	Тема 8. Психічний розвиток підлітків	
9	Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	
<i>Кредит 4. Психологія дорослості.</i>		
10	Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	
11	Тема 11. Психологія середньої дорослості	
12	Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	
<i>Кредит 5. Педагогічна психологія</i>		
13	Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	
14	Тема 14. Психологія праці вчителя	
<i>Кредит 6. Психологія виховання та навчання.</i>		
15	Тема 15. Психологія виховання	
16	Тема 16. Психологія навчання	
<i>Разом:</i>		4

5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання вікової психології.</i>		
1	Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	2
2	Тема 2. Теорії психічного розвитку	2
3	Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	4
<i>Кредит 2. Психологія дитинства.</i>		
4	Тема 4 Зародження психіки дитини у пренатальному періоді	2
5	Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	
6	Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	2
7	Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	4
<i>Кредит 3. Психологія дорослішання.</i>		
8	Тема 8. Психічний розвиток підлітків	2
9	Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	4
<i>Кредит 4. Психологія дорослості.</i>		
10	Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	2
11	Тема 11. Психологія середньої дорослості	2
12	Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	2
<i>Кредит 5. Педагогічна психологія.</i>		
13	Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	4
14	Тема 14. Психологія праці вчителя	4
<i>Кредит 6. Психологія виховання та навчання.</i>		

15	Тема 15. Психологія виховання	2
16	Тема 16. Психологія навчання	4
	Разом	44

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання вікової психології.</i>		
1	Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	
2	Тема 2. Теорії психічного розвитку	
3	Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	
<i>Кредит 2. Психологія дитинства.</i>		
4	Тема 4 Зародження психіки дитини у пренатальному періоді	
5	Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	
6	Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	
7	Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	
<i>Кредит 3. Психологія дорослішання.</i>		
8	Тема 8. Психічний розвиток підлітків	2
9	Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	
<i>Кредит 4. Психологія дорослості.</i>		
10	Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	
11	Тема 11. Психологія середньої дорослості	2
12	Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	
<i>Кредит 5. Педагогічна психологія.</i>		
13	Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	2
14	Тема 14. Психологія праці вчителя	
<i>Кредит 6. Психологія виховання та навчання.</i>		
15	Тема 15. Психологія виховання	
16	Тема 16. Психологія навчання	2
	Разом	8

6. Теми самостійних робіт Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання вікової психології.</i>		
1	Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	10
2	Тема 2. Теорії психічного розвитку	6
3	Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	6
<i>Кредит 2. Психологія дитинства.</i>		
4	Тема 4 Зародження психіки дитини у пренатальному періоді	6
5	Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	4
6	Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	4
7	Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	4
<i>Кредит 3. Психологія дорослішання.</i>		
8	Тема 8. Психічний розвиток підлітків	10
9	Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	12
<i>Кредит 4. Психологія дорослості.</i>		
10	Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	6
11	Тема 11. Психологія середньої дорослості	6
12	Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	6
<i>Кредит 5. Педагогічна психологія.</i>		
13	Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	10

14	Тема 14. Психологія праці вчителя	10
Кредит 6. Психологія виховання та навчання.		
15	Тема 15. Психологія виховання	12
16	Тема 16. Психологія навчання	10
	Разом	120

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Загальні питання вікової психології.		
1	Тема 1. Вікова психологія як практична галузь знань	8
2	Тема 2. Теорії психічного розвитку	10
3	Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку людини	10
Кредит 2. Психологія дитинства.		
4	Тема 4 Зародження психіки дитини у пренатальному періоді	10
5	Тема 5. Психологічний розвиток новонароджених та немовлят	8
6	Тема 6. Психологічні особливості дітей раннього віку	4
7	Тема 7. Психологія розвитку дошкільнят	6
Кредит 3. Психологія дорослішання.		
8	Тема 8. Психічний розвиток підлітків	14
9	Тема 9. Психологія юнацтва. Криза ідентичності	14
Кредит 4. Психологія дорослості.		
10	Тема 10. Психологічні особливості раннього дорослого віку	8
11	Тема 11. Психологія середньої дорослості	10
12	Тема 12. Психологічні особливості людей похилого віку	10
Кредит 5. Педагогічна психологія.		
13	Тема 13. Предмет, завдання та методи педагогічної психології	14
14	Тема 14. Психологія праці вчителя	14
Кредит 6. Психологія виховання та навчання.		
15	Тема 15. Психологія виховання	14
16	Тема 16. Психологія навчання	14
	Разом	168

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів:

- I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);
 II – розробка проекту (для студентів ДФН).

Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового

матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал. Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

Студенту виставляється дуже добре - студент демонструє повні знання навчального матеріалу, допускає незначні пропуски матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює правильні відповіді;

Студенту виставляється добре – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

Студенту виставляється достатньо – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

Студенту виставляється задовільно – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 300 до 600 балів (за 6 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 крд.

Поточне тестування та самостійна робота								КР	Накопичувальні бали/Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	600/100*
35	35	35	35	35	35	35	35		
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
35	35	35	35	35	35	35	35		

8. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

9. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; семінари-дискусії, інтерактивні заняття з використанням інтернет-технологій, розв'язування задач на основі психотерапевтичних випадків, презентації, герменевтичний аналіз, ділові ігри, психотерапевтичні вправи й техніки, ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс.

11. Рекомендована література

Базова

1. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія: [навч. посіб.] /О.Г. Видра. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 112 с.
2. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія: [навч. посіб.] / Т.В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 424 с.
3. Євдокимова Н.О., Іванцова Н.Б, Опанасенко Л.А. Ситуативно-проблемний підхід до рішення 100 шкільних проблем [Навчальний посібник] (гриф МОНу, Лист №1/11-13725 від 10.09.2018 р.) / Н.О. Євдокимова, Н.Б. Іванцова, Л.А. Опанасенко. – Миколаїв: Іліон, 2018. – 504 с.
4. Заброцький М.М., Шапошникова Ю.Г. Лекції з педагогічної психології: навчальний посібник. / М.М. Заброцький, Ю.Г. Шапошникова – Херсон: Грінь Д.С., 2014. – 144 с.
5. Кричевский Р.Л. Психологія малої групи: теоретичний и прикладний аспекти. – М.: Аспект-Пресс, 2017. – 485 с.
6. Литвиненко І.С. Вікова та педагогічна психологія (модуль: Ситуації в житті дітей): навчально-методичний посібник. / І.С. Литвиненко – Миколаїв: СПД Румянцева Г.В., 2017. – 471 с.
7. Павелків Р.В. Дитяча психологія: [навч. посіб.] / Р.В. Павелків, О.П. Цигипало. – К.: Академвидав, 2016. – 376 с.
8. Савчин М.В. Вікова психологія: [навч. посіб.] / М.В. Савчин, Л.П. Василенко. – 2-ге вид. стер. – К.: Академвидав, 2015. – 360 с.
9. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія: [навч. посіб.] [О.П. Сергєєнкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасєка]. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 376 с.
10. Терлецька Л.Г. Вікова психологія і психодіагностика / Л.Г. Терлецька. – К.: Видавничий дім «Слово», 2018. – 608 с.

Допоміжна

1. Адамчук Л. Л. Робота з важковиховуваними дітьми: психологічні аспекти роботи з важковиховуваними дітьми / Л. Л. Адамчук // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2016. – № 11. – С. 2-17.
2. Батаршев А.В. Психология индивидуальных различий: От темперамента к характеру и типологии личности. – М.: Аспект-Пресс, 2016. – 375 с.
3. Бегеза Л. Насильство над дитиною як чинник деструктивного впливу на формування її особистості / Л. Бегеза, В. Алексєєва // Сучасна школа України. – 2016. – Вересень (№ 9). – С. 47-92.
4. Беляєва О. Чому діти плачуть / О. Беляєва // Психолог дошкілля. – 2016. – Травень (№ 5). – С. 37-39.
5. Выготский Л.С. Кризис семи лет // Собр. соч. в 6 т. – Т. 4. \Л.С. Виготский. – М.: Педагогика, 2014. – С. 376–385.
6. Выготский Л.С. Младенческий возраст. Кризис первого года жизни // Собр. соч. в 6 т. – Т. 4. / Л.С. Виготский. – М.: Педагогика, 2014. – С. 269–367.
7. Выготский Л.С. Проблема возрастной периодизации детского развития // Собр. соч. в 6 томах. – Т. 4. / Л.С. Виготский. – М.: Педагогика, 2014. – С. 244–256.
8. Виготский Л.С. Раннее детство. Кризис трех лет. / Собр. соч. в 6 т. – Т. 4. / Л.С. Виготський. – М.: Педагогика, 2014. – С. 340–375.
9. Гуменецька О. Розвиток комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей 6-7 років / О. Гуменецька // Психолог. – 2016. – Липень (№ 28). – С. 3-12.
10. Гурлева Т. Особистісна автономність. Становлення, вивчення і психологічна допомога / Т. Гурлева // Психолог. – 2016. – Квітень (№ 16). – С. 3-8.
11. Дзюбо Л. Перехід із початкової до середньої школи: психолого-педагогічні особливості / Л. Дзюбо // Психолог. – 2016. – Червень (№ 21). – С. 4-6.
12. Кон И.С. Социальный статус юношества / И.С. Кон // Возрастная психология: Детство, отрочество, юность: Хрестоматия. –М.: Академия, 2017. – С. 529–532.
13. Корнева А. І. Самовизначення старшокласників / А. І. Корнева // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2016. – № 6. – С. 24-26.

14. Крик Л. Емоції дитячого світу / Л. Крик // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2016. – № 6. – С. 82-83.
15. Максименко С.Д. Онтогенез особистості / С.Д. Максименко // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – № 10. – С. 1–10.
16. Малкина-Пых И.Г. Кризисы подросткового возраста / И.Г. Малкина-Пых. – М.: ЭКСМО, 2014. – 382 с.
17. Молчанова О. М. Вплив емоційних переживань на розвиток совісті особистості юнацького віку / О. М. Молчанова // Практична психологія та соціальна робота. – 2016. – № 7. – С. 55-58.
18. Моргун В.Ф., Седых К.В. Неформальные подростковые группы // Возрастная психология: Детство, отрочество, юность: Хрестоматия / Сост. и науч. ред. В. С. Мухина, А. А. Хвостов. – М.: Академия, 2017. – С. 428–436.
19. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник – К.: Основи, 2017. – 390 с.
20. Щербина В. Кризи дітей і підлітків / В. Щербина // Психолог. – 2016. – Вересень (№ 33). – С. 15-16.
21. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис / Э. Эриксон. – М.: Прогресс, 2016.
22. Эриксон Э. Отрочество // Возрастная психология: Детство, отрочество, юность: Хрестоматия / Сост. и науч. ред. В. С. Мухина, А. А. Хвостов. – М.: Академия, 2001. – С. 343–349.

Інформаційні ресурси

<http://chitalka.info>

<http://pidruchniki.ws>

<http://studentam.net.ua/>